

Posudek diplomové práce Terezy Blažkové: Odpad v kruhu: výpovědní potenciál artefaktů z rondelu v Praze-Ruzyni. – A Garbage in a Circle: Potential of the Artefacts from the Rondel in Prague-Ruzyně. 46 str. s literaturou a přílohy Tab. I-XLIV, Tab. 1.-164. Praha 2013, Univerzita Karlova.

Tématem diplomové práce T. Blažkové je zpracování a interpretace nálezů a situace rondelu z období kultury s vypíchanou keramikou v Praze-Ruzyni. Jak autorka uvádí v úvodu práce (a s její poznámkou nelze, než souhlasit) – přibývá v posledních letech výzkumů s objevy rondelů, avšak pokusů o podrobnější komplexní analýzu a interpretaci není příliš mnoho. Dlouho byl za vzor zkoumání a zpracování tohoto typu sakrální architektury mladšího neolitu považován výstup z výzkumu rondelu v Těšeticích–Kyjovicích. S přibývajícím počtem nálezů se zvyšoval i počet otázek, důležitých pro interpretaci vlastního rondelu i objektů, přepokládaných za náležející chronologicky i „funkčně“ k vlastnímu objektu rondelu. Stejně tak postupem času narůstaly pochybnosti o správnosti dosavadních interpretací.

Autorka práce tak vstoupila zpracováním rondelu v Ruzyni do poměrně závažné a složité problematiky. Sama si vytýčila otázky a cíle práce, přičemž v úvodu poznamenává, že jedním z úkolů je vytvořit katalog nálezů, jejich kresebné a fotografické dokumentace a dokumentace terénní. Způsob kategorizace i samotná analýza artefaktů pak vychází z metodiky, použité při rozboru nálezů z výplně příkopu ve Vchynicích, okr. Litoměřice (výzkum J. Řídký).

Samotný text práce je věnován tradičně historii výzkumu a popisu přírodních podmínek. V dalším autorka stručně popisuje jednotlivé konstrukční prvky rondelu a uvádí jejich dosavadní interpretaci. Sama se o posun poznání příliš nepokusila, ostatně např. v otázce existence či neexistence valu u příkopu je zatím skutečně mnoho nejasností.

Vlastním podílem autorky je proto zejména zpracování keramických nálezů z příkopu rondelu. Přitom autorka vychází u tvarového vyhodnocení a popisu technologických vlastností a výzdoby z předlohy M. Zápotocké a při určení relativního datování z tyPOCHRONOLOGIE M. Zápotocké a I. Pavlů. Stupeň úspěšnosti pak v tomto ohledu hodnotí posudek J. Řídkého, jehož k tomu opravňují vlastní zkušenosti s analýzou keramického materiálu kultury s vypíchanou keramikou.

Ostatní nálezy jsou zmíněny stručnější formou. Například kamenná štípaná industrie je představena jednou sumarizující tabulkou a kresebnou dokumentací pouze sekundárně upravené artefakty. V krátkém textu je informace o výskytu jádra z bavorského pruhovaného rohovce, což je v českém prostředí kultury s vypíchanou keramikou docela ojedinělá věc, minimálně v regionu středních Čech. Podobně stručná je i rekapitulace výskytu ostatní

kamenné industrie. Podrobnější pak je kapitola, věnovaná archeozoologickým pozůstatkům, přičemž analýzu provedl D. Thurzo. Vzhledem k výskytu tohoto druhu archeologicky využitelného pramene obecně v neolitu Čech, je počet 1571 fragmentů poměrně vysoký a v tom je srovnatelný se situací u rondelu ve Vchynicích.

Následuje prostorová analýza nálezů a samostatná kapitola je věnována analýze a vyhodnocení nálezů z objektu 25, přičemž je zachován stejný postup a v případě nekeramických nálezů i podobná stručnost ve vyhodnocení. Stručným zhodnocením celé nálezové situace a chronologií je text ukončen.

Mnohem rozsáhlejší část práce tvoří přílohy, uvádějící celkový plán rondelu, kresebnou terénní dokumentaci (vycházející z dokumentace, poskytnuté autorce práce vedoucím výzkumu), katalogem nálezů a kresebnou dokumentací nálezů. Tady je třeba autorce vyslovit uznání, neboť zcela vyhovuje nárokům na úroveň kresebné dokumentace vypíchané keramiky navržené M. Zápotockou. Kresby jsou čisté a poskytují plnou vypovídací hodnotu o technologii výzdoby. Rovněž ostatní dokumentované artefakty splňují vyšší kritéria.

Závěrem je třeba poznamenat, že autorka v rámci zadání úkolu diplomové práce splnila základní požadavek analyzovat nálezy z rondelu v Praze-Ruzyni a částečně splnit i některé zadané otázky a úkoly. Komplexní analýza veškerých získaných archeologických nálezů z výzkumu se však zdá být spíše úkolem pro řešitelský kolektiv, tvořený specialisty na jednotlivé druhy nálezů. Tento postup by bezpochyby zajistil mnohem vyšší stupeň zhodnocení provedeného výzkumu, avšak i v tom případě bez záruky, že budou vyřešeny všechny dosud sporné interpretace související s mladoneolitickými rondely.

Přesto lze konstatovat, že T. Blažková prokázala schopnost práce s archeologickými prameny i jejich hodnocení. Předložená diplomová práce splňuje obsahové i formální požadavky, kladené na tento druh prací a proto ji doporučuji k obhajobě.

doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.

Praha 21. 6. 2013